

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२०
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) मुख्यमंत्री : "श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे लेखापरिक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) ऊर्जा मंत्री : "महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ ते ३)

(१) श्री.भास्कर जाधव, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"कामथे (ता. चिपळूण, जि.रत्नागिरी) या मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गालगत गोवंशांची अत्यंत निर्दयपणे हत्या करण्यात आल्याची घटना दिनांक १६ जानेवारी, २०२० रोजी निदर्शनास येणे, घटनास्थळी ठिकठिकाणी रक्ताचा सडा आणि हत्या केलेल्या गोवंशांचे अवशेष दिसून येणे तसेच याच ठिकाणी एक बैल मृतावस्थेत आढळणे, ही घटना ताजी असतानाच अवघ्या चार दिवसांत गुहागर-विजापूर या राष्ट्रीय महामार्गालगत पिंगळी (ता. चिपळूण, जि रत्नागिरी) येथे अशाच प्रकारे गोवंशांची हत्या करण्यात आल्याचे दिनांक २१ जानेवारी, २०२० रोजी उघडकीस आल्यामुळे संपूर्ण

जिल्ह्यातील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली संतापाची भावना, गतवर्षी प्रजासत्ताक दिनी म्हणजेच दिनांक २६ जानेवारी, २०१९ रोजी लोटे (ता. खेड जि.रत्नागिरी) येथे अशाच प्रकारे अत्यंत क्रूरपणे मोठ्या प्रमाणात गोवंशांची हत्या करण्यात आल्याचे उघडकीस येणे, असे असतानाही त्यानंतर गेल्या वर्षभरात गोवंशांची बेकायदेशीर वाहतूक होत असल्याच्या घटना वारंवार उघडकीस येवूनही त्यांच्यावर स्थानिक पोलिसांकडून कडक कारवाई न होणे, कारवाई होत नसल्याने गोवंशांची राजरोस वाहतूक होत असल्याचे निदर्शनास येणे, लोटे (ता. खेड जि.रत्नागिरी) येथील गतवर्षीच्या घटनेतील मुख्य सुत्रधारांना पकडण्यात पोलिसांना आलेले अपयश, या तपासाकडे वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांसह तपास अधिकाऱ्यांनी केलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे पोलिसांच्या तपासाबाबत संशयाचे वातावरण असताना यावर्षीच्या प्रजासत्ताक दिनाच्या आधी काही दिवस पुन्हा गोवंश हत्येच्या घटना घडल्यानंतरही वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांनी गांभीर्याने न घेणे, कामथे येथील घटना उघडकीस आल्यानंतर २४ तास उलटले तरी एकही वरिष्ठ पोलीस अधिकारी घटनास्थळी न येणे, त्यामुळे तपासाला गती न मिळणे, यावरून हे निर्दयी कृत्य करणाऱ्यांना पोलिसच पाठिशी घालत असल्याची जनतेमध्ये निर्माण झालेली भावना, यामुळे नागरिकांच्या बैठका, आंदोलनाचे इशारे आणि त्यातून निर्माण झालेले तणावाचे वातावरण, गतवर्षी लोटे येथे घडलेल्या घटनेची पुनरावृत्ती व हिंसाचार होऊ नये म्हणून पोलिसांनी दोन संशयितांना अटक करून त्यांस एक महिना उलटूनही या घटनेतील मुख्य सुत्रधार असलेले गुन्हेगार मोकट असणे, अशा प्रकारची गोवंश हत्येची कृत्ये करणारी आंतरराज्य टोळी असल्याचे निष्पन्न झाले असतानाही या गुन्ह्याच्या तपासात चालढकल होत असल्याची निर्माण झालेली भावना, या गंभीर प्रकरणाची तातडीने चौकशी करून संबंधित अधिकाऱ्यांवर फौजदारी कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) सर्वश्री. नितीन पवार, संजय पोतनीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. लक्ष्मण जगताप, सुनिल प्रभू, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री. सुधीर मुनगंटीवार, शांताराम मोरे, सदा सरवणकर, रईस शेख, महेंद्र दळवी, भरतशेठ गोगावले, राजन साळवी, अबू आजमी, प्रकाश फातर्पेकर, चंद्रकांत पाटील, अॅड. राहूल कुल, सर्वश्री किशोर पाटील, बंटी भांगडिया, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री किशोर जोरगेवार, विनोद अग्रवाल, संतोष दानवे, दिलीप लांडे, सुनिल राऊत, डॉ.भारती लव्हेकर, सर्वश्री. वैभव नाईक, महेंद्र थोरवे, ज्ञानराज चौगुले, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री.विश्वनाथ भोईर, संजय गायकवाड, डॉ.संजय रायमुलकर, सर्वश्री अनिल बाबर, महेश लांडगे, मोहन मते, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"चीनमध्ये थैमान घातलेल्या कोरोना व्हायरसने महाराष्ट्रातदेखील घातलेले

थैमान, या कोरोना व्हायरसचे तीन रुग्ण पालघर, नागपूर व केरळमध्ये नुकतेच माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्या सुमारास आढळून येणे, उक्त तीनही रुग्ण हे पालघर जिल्ह्यातील वसई, विरार या भागातील असून तर एक रुग्ण नागपूर येथे आढळून येणे, जागतिक आरोग्य संघटनेच्या अहवालानुसार कोरोना व्हायरसवर नियंत्रण मिळवण्यासाठी अजून कित्येक महिन्यांचा कालावधी लागण्याची शक्यता, तसेच अंटी कोरोना लस पुढील दोन वर्षांपर्यंत बनणे शक्य नसल्याचे मत व्यक्त करणे, परिणामी सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये पसरलेले भितीचे वातावरण, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, उक्त कोरोना व्हायरसवर आळा बसण्याच्या दृष्टीने शासन स्तरावर ठोस उपाययोजना आखण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

- (३) सर्वश्री. देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. अतुल भातखळकर, राणाजगजीतसिंह पाटील, श्रीमती देवयानी फरांदे, श्री. जयकुमार रावल, अॅड. पराग अळवणी, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री. अमिन पटेल, सुभाष धोटे, पृथ्वीराज चव्हाण, विकास ठाकरे, राजु पारवे, हिरामण खोसकर, अमित झनक, मोहनराव हंबर्डे, रावसाहेब अंतापूरकर, सुरेश वरपुडकर, बळवंत वानखेडे, राम सातपुते, राजेश पाडवी, सचिन कल्याणशेट्टी, अबू आजमी, रईस शेख, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात सध्या २० टक्के अनुदान घेत असलेल्या सर्व प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळा व वर्ग तुकड्यांना प्रचलित नियमानुसार १०० टक्के वेतन अनुदान मिळावे या व अन्य प्रमुख मागण्यांसाठी महाराष्ट्र राज्य कायम विनाअनुदानीत शाळा कृती समितीतर्फे कोल्हापूर जिल्ह्यातील विनाअनुदानित शाळा बंद ठेवण्याचा घेण्यात आलेला निर्णय, तसेच इयत्ता १० वी आणि १२ वी च्या बोर्ड परिक्षांवर सर्व प्रकारचा बहिष्कार टाकण्याचा निर्णय घेत शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाबाहेर धरणे धरण्यात येणे, गेली २० वर्षे करत असलेल्या कामाचा प्रचलित नियमानुसार पगार मिळावा म्हणून राज्यातील हजारो शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी यापूर्वी १६० हून अधिक आंदोलने केलेली असणे, कर्मचाऱ्यांना आर्थिक विवंचनेतून आपला जीव गमवावा लागणे, तसेच आजमितीस पूर्ण पगार हाती न घेताच अनेक शिक्षकांना सेवानिवृत्त व्हावे लागत असणे, शासनाकडून कायम विनाअनुदानित शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना प्रचलित नियमानुसार १०० टक्के अनुदान देण्यास शासनाकडून झालेल्या दिरंगाईच्या विरोधात वारंवार आंदोलने करूनही शासन कोणतीही कार्यवाही करीत नसल्यामुळे आगामी १० वी आणि १२ वी बोर्ड परीक्षांवर बहिष्कार टाकण्याचा दिलेला इशारा, याची शासनाने दखल न घेतल्यास दिनांक १५ फेब्रुवारी २०२० पासून उग्र आंदोलन करण्याचाही दिलेला इशारा, विनाअनुदानित

शाळेतील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना प्रचलित नियमानुसार १०० टक्के अनुदान व सेवा संरक्षण देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व प्रतिक्रिया."

चार : सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (दुसरा व शेवटचा दिवस).

- (१) ग्रामविकास विभाग.
- (२) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
- (३) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)
[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५.३० वाजता]

पाच : शासकीय विधेयके :

विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - अन्न सुरक्षा व मानके (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२०.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - अन्न सुरक्षा व मानके (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - अन्न सुरक्षा व मानके (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही

सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) (क) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२०.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सहा : सर्वश्री सुनिल प्रभू, अमिन पटेल, रविंद्र वायकर, दिपक चव्हाण, झिंशान सिद्दीकी, अजय चौधरी, सदा सरवणकर, प्रकाश फातर्फेकर, सुनिल भुसारा, मंगेश कुडाळकर, रमेश लटके, प्रकाश सुर्वे, सुनिल राऊत, संजय पोतनीस, रमेश कोरगावकर, सौ. यामिनी यशवंत जाधव, श्री दिलीप लांडे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ. फूटाऐवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतींवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बीडीडी

चाळीचा पुनर्विकास करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतीच्या दुरुस्तीसाठी ३००० रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई, तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास, मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुतर्फा असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही."

(शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सात : सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, डॉ.संजय कुटे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री.रणधीर सावरकर, जयकुमार रावल, संभाजी पाटील निलंगेकर, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री राजेंद्र पाटणी, गणेश नाईक, संतोष दानवे, राधाकृष्ण विखे-पाटील, हरिभाऊ बागडे, गिरीष महाजन, बबनराव पाचपुते, प्रशांत बंब, हरिष पिंपळे, जयकुमार गोरे, नारायण कुचे, समीर कुणावार, डॉ.पंकज भोयर, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री अभिमन्यू पवार, प्रतापराव अडसड, डॉ.सुरेश खाडे, सर्वश्री सचिन कल्याणशेट्टी, अतुल सावे, श्रीमती मेघना बोर्डीकर, सर्वश्री तानाजी मुटकुळे, प्रकाश भारसाकळे, सर्वश्रीमती माधुरी मिसाळ, नमिता मुंदडा, डॉ. भारती लव्हेकर, श्रीमती मोनिका राजळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव:

“महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना

दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करताना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोट्यवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर चांद्यापासून बांध्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रीचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थिनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रीचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंणघाट, सिल्लोड, मीरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचारांच्या घटनांमध्ये कोणतीही घट न होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरुच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

विधान भवन,

मुंबई.

दिनांक : २८ फेब्रुवारी, २०२०

राजेन्द्र भागवत,

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा